

VERKEERSBESLUIT AANSCHERPING MILIEUZONE DIESELVRACHTAUTO'S EN UITBREIDING MET DIESELAUTOBUSSEN DEN HAAG 2021

Den Haag

Het college van burgemeester en wethouders van Den Haag,

gelet op:

- de Wegenverkeerswet 1994;
- het Reglement verkeersregels en verkeerstekens 1990;
- het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer;
- de Algemene wet bestuursrecht;

gelezen:

- de op 12 maart 2021 ontvangen brief van de Politie Den Haag, Dienst Regionale Operationele Samenwerking, Afdeling Infrastructuur, met een positief advies op het voorgenomen verkeersbesluit;

besluit:

I. tot intrekking van besluitpunt II. van het besluit van 2 februari 2021, met het kenmerk DSB/10067509, RIS307744, doch uitsluitend voor zover dit betrekking heeft op onderbord C22a4 voor dieselvrachtauto's waarbij dit bord wordt vervangen voor onderbord C22a9, zodat slechts dieselvrachtauto's en -autobussen met een emissieklasse 6 en hoger toegang hebben tot de milieuzone.

II. tot toepassen van de onder I. genoemde geslotenverklaringen op alle straten die gelegen zijn in het gebied op de bij het besluit van 2 februari 2021, met het kenmerk DSB/10067509, RIS307744, gevoegde kaart.

III. dat dit besluit in werking treedt op 1 januari 2022.

Toelichting

Met het onderhavige besluit wordt bepaald dat per 1 januari 2022 aan de bestaande milieuzone voor dieselvrachtauto's de voertuigcategorie dieselautobussen wordt toegevoegd en wordt de milieuzone enkel toegankelijk voor dieselvrachtauto's en -autobussen met een emissieklasse 6 en hoger.

Den Haag sluit aan bij de harmonisatie vanuit het Rijk. Voor vrachtauto's en autobussen is landelijk bepaald dat vanaf 1 januari 2022 voor milieuzones alleen nog diesel emissieklasse 6 kan worden toegepast als toelatingscriterium. Dat betekent dat per 1 januari 2022 het huidige toegangsregime (diesel emissieklasse 4) wordt aangescherpt naar diesel emissieklasse 6. Deze zal vanaf dan ook gelden voor autobussen. Voertuigen met een andere aandrijving (bijvoorbeeld elektrisch) of brandstof (bijvoorbeeld aardgas) hebben nog wel toegang.

Overwegingen

Grondslag

Op grond van artikel 15, eerste lid, van de Wegenverkeerswet 1994 (Wvw 1994) moet een verkeersbesluit genomen worden voor de plaatsing of verwijdering van de in artikel 12 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) genoemde verkeerstekens, alsmede voor onderborden voor zover daardoor een gebod of verbod ontstaat of wordt gewijzigd.

Doel

Gezien het gestelde in artikel 21 van het BABW juncto artikel 2, tweede lid, sub a., van de Wvw 1994 kan worden opgemerkt dat met het instellen van een milieuzone waarin enkel dieselvrachtauto's en -autobussen met een emissieklasse 6 en hoger zijn toegestaan het volgende doel wordt nagestreefd:

het voorkomen of beperken van door het verkeer veroorzaakte overlast, hinder of schade alsmede de gevolgen voor het milieu, als bedoeld in de Wet milieubeheer.

Den Haag wil een schone en gezonde stad zijn waar je prettig kunt wonen, werken en recreëren. Daarom werkt Den Haag aan een permanente verbetering van de luchtkwaliteit. In het Haagse coalitieakkoord is opgenomen dat de gemeente Den Haag vanwege de gezondheidseffecten van luchtvervuiling er overal in de stad naar streeft de advieswaarden van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit te behalen. Om dat te bereiken werkt de gemeente Den Haag aan minder uitstoot en schoner vervoer.

Het instellen van de milieuzone is een uitvloeisel van het besluit van het college van B&W van Den Haag inzake "Aanpak schoon vervoer" d.d. 10 oktober 2019; RIS303606. Het doel van dit maatregelenpakket is om de luchtkwaliteit in Den Haag te verbeteren door te streven naar schoon vervoer. Dit maatregelenpakket somt de maatregelen op die de gemeente heeft genomen en nog wil nemen om dat doel te bereiken. Het instellen van deze milieuzone is dan ook te zien als een onderdeel van dit totale pakket. Andere maatregelen betreffen onder andere de uitrol van laadinfra voor elektrisch vervoer, verschoning eigen wagenpark, schone en efficiënte stads- en bouwlogistiek en subsidies. Nadere invulling van de Aanpak schoon vervoer heeft het college gegeven met de commissiebrief Milieuzones Den Haag, d.d. 16 juli 2020; RIS305702.

Het onderhavige verkeersbesluit betreft het instellen van de milieuzone voor dieselautobussen en het aanscherpen van de emissieklasse voor vrachtauto's die toegang hebben tot de milieuzone. Door deze maatregelen worden de doelstellingen uit de Wvw 1994, zoals eerder genoemd, gediend. Deze maatregelen zijn een noodzakelijk en geschikt instrument om het luchtkwaliteitsdoel te bereiken. Dat is in het belang van de gezondheid van bewoners en bezoekers van Den Haag.

Uit onderzoek van RoyalHaskoningDHV (RHDHV, RIS304015) blijkt dat een milieuzone in Den Haag leidt tot minder uitstoot en lagere concentraties, vooral van roet. RHDHV concludeert dat een milieuzone voor vrachtwagens en die voor personen- en bestelauto's voor alle onderzochte verontreinigende stoffen de meeste reductie oplevert.

Verder blijkt uit het onderzoek dat met een milieuzone voor alle categorieën wegvoertuigen (personen, bestel, vracht, autobussen, brom- en snorfietsen) in 2022 een totale vermindering van verkeersuitstoot mogelijk is van maximaal 40% roet, 10% NOx, 12% PM2,5 en 4% PM10. Dit zijn effecten binnen de milieuzone in Den Haag ten opzichte van de autonome ontwikkeling.

Een milieuzone voor vrachtverkeer en autobussen (alleen nog emissieklasse 6 toegestaan) levert het grootste effect op voor roet (EC), 19% reductie van de totale verkeersuitstoot. Met een milieuzone voor alle voertuigcategorieën kan de verkeersuitstoot van stikstofoxide (NOx) binnen de milieuzone met zo'n 10% verminderd worden. Dit effect komt uitsluitend vanwege vrachtauto's en autobussen. Dat komt omdat de nieuwste vrachtauto's en autobussen, in tegenstelling tot andere voertuigen, duidelijk minder NOx uitstoten dan oudere.

Situatie Den Haag

In Den Haag zijn 1.362 vrachtauto's geregistreerd (situatie januari 2020), waarvan 1.292 diesels. Hiervan mogen er 701 straks in 2022 niet meer in de milieuzone rijden. Bijna 160 hiervan zijn geregistreerd in de milieuzone.

Daarnaast zijn er in Den Haag 286 autobussen geregistreerd, waarvan bijna 151 diesels, de rest (veelal OV-bussen) rijdt voor het merendeel op aardgas. Van de diesels mogen er in 2022 139 niet meer in de milieuzone rijden.

Toelatingscriterium

Vrachtauto's worden in Den Haag vooral ingezet voor de stadsdistributie en bouwverkeer. Het aantal vrachtauto's is maar klein ten opzichte van het totaal aantal voertuigen, ongeveer 3 %, maar vrachtauto's dragen relatief veel bij aan de luchtverontreiniging. Vrachtauto's zijn vrijwel allemaal diesels en stoten relatief veel NO2 en roet uit. Dat geldt met name voor de oudere voertuigen.

Den Haag heeft sinds 2009 een milieuzone voor vrachtverkeer, net als 13 andere gemeenten in Nederland.

De milieuzone voor autobussen heeft betrekking op touringcars en OV-bussen. De OV-bussen in het centrum van Den Haag rijden allen op aardgas of zijn elektrisch. Binnen enkele jaren worden de meeste van deze aardgasbussen vervangen door elektrische. Touringcars zijn vrijwel allemaal diesels en stoten net als vrachtauto's relatief veel NO2 en roet uit. Dat geldt met name voor de oudere voertuigen.

Belangenafweging

Het college is er zich van bewust dat de maatregel vooral voor ondernemers die straks niet meer met hun voertuig in de milieuzone mogen rijden ingrijpende gevolgen kan hebben. De maatregel wordt echter genomen als onderdeel van een breder maatregelenpakket in het belang van de gezondheid van alle inwoners en bezoekers van Den Haag. Het college is van mening dat met het verkeersbesluit en de lokale ontheffingsmogelijkheden en landelijke vrijstellingen een evenwichtige afweging is gemaakt tussen algemene milieu- en gezondheidsbelangen en individuele belangen van ondernemers.

Ingangsdatum

De ingangsdatum is 1 januari 2022.

Vrijstellingen

Voor de milieuzone gelden de volgende landelijke vrijstellingen voor:

kampeerwagens, waarvan de kentekenhouder in de milieuzone woont;

voertuigen met een datum van eerste toelating van veertig jaar of ouder (oldtimer);

voor rolstoelen toegankelijke voertuigen;

bepaalde categorieën speciale vrachtauto's, zoals betonmolens, straatvegers en dergelijke.

Ontheffingenbeleid

Op grond van artikel 87 juncto artikel 62 van het RVV 1990 is het college van burgemeester en wethouders bevoegd ontheffing te verlenen van de geslotenverklaring van de milieuzone. De invoering van de milieuzone voor vrachtauto's en autobussen gaat samen met het ontheffingenbeleid.

Rekening houdend met alle belangen wordt het, onder bepaalde omstandigheden en in bepaalde situaties, in onderstaande gevallen wenselijk geacht om een ontheffing te verlenen van de geslotenverklaring van de milieuzone:

een dagontheffing (maximaal 12x per jaar), voor leveranciers en ondernemers die incidenteel in de stad moeten zijn;

een tijdelijke ontheffing vanwege de levertijd van een emissieklasse 6 of emissieloos voertuig voor maximaal 12 maanden;

een langdurige ontheffing van maximaal één jaar vanwege financiële noodzaak, omdat anders het bedrijf failliet gaat;

in bijzondere gevallen kan het college ontheffing verlenen in geval toepassing van de geslotenverklaring leidt tot onbillijkheid van overwegende aard (hardheidsclausule).

Het ontheffingenbeleid met daarin de precieze voorwaarden per ontheffing wordt bij afzonderlijk besluit van het college vastgesteld en gepubliceerd.

Bebording milieuzone

Landelijk is gewerkt aan een uniforme bebording. Verschillende steden hadden tot 1 november 2020 verschillende soorten milieuzones en maken gebruik van andere borden. Dat is onduidelijk voor de weggebruiker. Daarom is onder meer het RVV per 1 januari 2020 aangepast in verband met de harmonisatie van de regelgeving voor milieuzones.

Ter uitvoering van dit verkeersbesluit wordt de in artikel 86d, eerste lid, van het RVV bedoelde geslotenverklaring krachtens verkeersbord C22a en daaronder het onderbord C22a9 toegepast, zodat deze milieuzone toegankelijk is voor dieselvrachtauto's en -autobussen met een emissieklasse 6 en hoger. Op het onderbord wordt geen melding gemaakt van uitgezonderde groepen waarvoor ontheffing wordt verleend. De geslotenverklaring zoneborden worden geplaatst op die plekken waar men de milieuzone betreedt.

De milieuzone zal worden gehandhaafd door het verwerken van kentekengegevens van voertuigen op of aan de weg met behulp van een technisch hulpmiddel, namelijk Automatic Number Plate Recognition (ANPR) camera's, in combinatie met daartoe bevoegde buitengewone opsporingsambtenaren.

Het in artikel 24 van het BABW bedoelde overleg met de vertegenwoordiger van de korpschef van de Nationale politie, regionale eenheid Haaglanden, team Verkeer heeft plaatsgevonden.

Zienswijze

Het voornemen om deze verkeersmaatregel(en) in te stellen is gepubliceerd in de Staatscourant en het Gemeenteblad, en heeft gedurende een periode van vier weken ter inzage gelegen teneinde belanghebbenden in de gelegenheid te stellen een zienswijze daarop kenbaar te maken. Het rapport dat verslag doet van deze inspraakprocedure is als bijlage bij dit besluit gevoegd. Het vat de ingediende zienswijzen samen en geeft de beantwoording van de zienswijzen weer. Ten opzichte van het concept verkeersbesluit is naar aanleiding van de zienswijzen geen wijziging aangebracht.

Den Haag, 1 juni 2021

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris, de burgemeester,

Ilma Merx Jan van Zanen